

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda
Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, *Plîngău Alexandru*, și de către inculpatul *Tuceac Igor*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2022 și a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 noiembrie 2019, în cauza penală de învinuire a lui

Tuceac Igor xxxxx, născut la xxxxx, originar din or. xxxxx

Pruteanu Nicolae xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxx (decedat),

în comiterea infracțiunii prevăzute art. 327 alin. (2), lit. b¹), c) Cod penal,

Termenii de examinare:
prima instanță: 18.05.2018 - 25.11.2019;
instanța de apel: 19.12.2019 - 11.02.2022;
instanța de recurs: 18.05.2022 - 29.11.2022.

Asupra motivelor invocate în recursuri, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 noiembrie 2019, procesul penal privind învinuirea lui *Tuceac Igor xxxx* de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. b¹), c) Cod penal, a fost încetat deoarece fapta comisă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, dar constituie o contravenție administrativă.

Tuceac Igor a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, procesul contravențional fiind încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Prin aceeași sentință *Pruteanu Nicolae xxxxx* învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute art. 327 alin. (2), lit. b¹), c) Cod penal, a fost achitat deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii încriminate.

S-a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea procurorului Zgureanu Alexandru de a încasa în mod solidar de la *Tuceac Igor și Pruteanu Nicolae* cheltuielile judiciare în sumă de **8.856,80** lei.

2. În sentință, prima instanță a constatat că *potrivit rechizitoriului inculpații au comis fapte prejudiciabile prevăzute de legea penală, săvârșite cu vinovăție și pasibile de pedeapsa penală în următoarele circumstanțe:*

Tuceac Igor deținând funcția de registrator în cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, filială a întreprinderii de Stat "Cadastru", angajat în baza Contractului individual de muncă nr. 07 din 17.11.2009, fiind persoană cu funcții de răspundere, care conform art. 2 al Regulamentului registratorului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1030 din 12.10.1998, este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să efectueze și să rectifice înscrieri în registrul bunurilor imobile, și potrivit art. 123 Cod penal, este persoană publică, angajat al întreprinderii de stat, investită să presteze în numele acesteia servicii publice, folosindu-se intenționat de situația de serviciu, acționând în interesul persoanei juridice SRL "Clasic SV", administrată de Gonta Oleg. În cadrul executării cererii nr. 0100/16/97979 din 15.07.2016, a înregistrat construcția cu numărul cadastral 01001170158.05, amplasată pe adresa șos. Muncești 271, mun. Chișinău, și drepturile asupra acesteia, contrar prevederilor art. 12 alin. (8) lit. a), b) și alin. (9) din Legea cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25 februarie 1998, potrivit căruia *"Registratorul solicită documentele necesare închiderii în cadastru a datelor despre bunul imobil și drepturile asupra lui și decide, în modul stabilit, asupra efectuării sau modificării înscrierilor în registrul bunurilor imobile"*; art. 26 alin. (1) din Lege conform căruia, *"înregistrarea drepturilor se efectuează la cererea titularilor de drepturi"*; art. 28 alin. (3) care stipulează că *"Registratorul în limitele prevăzute de prezenta lege, verifică puterea juridică a documentelor ce confirmă drepturile, prezentate pentru înregistrare"* și art. 404 alin. (1)-(2) din aceeași Lege *"pentru înregistrarea bunului imobil construit și a dreptului de proprietate asupra lui se prezintă documentul ce confirmă dreptul de proprietate sau dreptul de folosință (superficie, arendă) asupra terenului beneficiarului (investitorului) construcției și documentele ce confirmă recepția lucrărilor de construcție. Documentele referitoare la teren nu sânt necesare în cazul în care dreptul asupra terenului a fost deja înregistrat. Înregistrarea dreptului asupra unei construcții nefinalizate poate fi efectuată la cererea titularului de drept, în temeiul documentelor ce confirmă dreptul beneficiarului (investitorului) construcției asupra terenului, al autorizației pentru construcție și al avizului tehnic elaborat de către experți tehnici atestați ce confirmă gradul de executare a construcției și corespunderea lucrărilor de construcție cu documentația de proiect"*, pct. 16 lit. a) din Regulamentul Registratorului adoptat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12 octombrie 1998, care prevede, că *"registratorul este obligat să verifice dacă documentele ce*

confirm drepturile, prezentate pentru înregistrare, corespund exigențelor Legii cadastrului bunurilor imobile”, precum și a atribuțiilor stabilite în fișa de post.

Astfel, în scopul realizării intenției criminale, și anume înregistrarea anexei ca bun imobil separat și a drepturilor asupra acestuia, a solicitat și a acceptat pentru înregistrare: procesul-verbal de recepție finală nr. 05 din 24.01.2008, care de fapt certifică doar recepția anexei lit. A3 la construcția 01 din șos. Muncești 271 mun. Chișinău și nu a unei construcții separate.

Procesul-verbal având semne de falsificare, și anume era aplicată ștampila Inspecției de Stat în Construcții primită pentru utilizare abia la 05.09.2014; Contractul de arendă a terenului încheiat între C.S. ”Arca-Moldova” și ”Clasic SV” la 29.11.2000, care nu a fost înregistrat în termen de 3 luni la oficiul cadastral teritorial, potrivit prevederilor art. 71 din Legea cu privire la arendă nr. 861 din 14.01.1992, în vigoare la data încheierii, iar ”nerespectarea termenului dat duce la nulitatea contractului”.

Mai mult ca atât, la momentul înregistrării construcției 0100117015805, proprietar al terenului era ”Agropiese TGR” SRL, iar un act juridic încheiat cu proprietarul terenului sau care iar fi opozabil acestuia pentru înregistrare în Registrul bunurilor imobile a construcției altuia pe terenul proprietate privată nu exista;- Raportul de expertiză tehnică în construcții nr. 0820 din 20.06.2016, elaborat de expertul tehnic Nicolae Pruteanu, care a fost executat cu încălcarea prevederilor art.7 alin.(l) lit. a), i), alin.(2), art. 1 alin.(1) din Legea nr. 354 din 28.10.2004, cu privire la formarea bunului imobil și art. 15 din Regulamentul privind expertiza tehnică în construcții aprobat prin H.G. nr. 936 din 18.06.2006, care ulterior la 11.01.2017 a fost anulat de Consiliul de experți în construcții.

Adică documente ce nu identifică bunul imobil și în lipsa documentelor prevăzute de normele enunțate supra, ca rezultat, fără a ține cont de Decizia OCT Chișinău din 29.07.2009 (prin care s-a refuzat înregistrarea dreptului de proprietate a imobilului (anexa lit. A3 din str. Muncești 271, pe motiv că nu poate constitui bun imobil separat, ci este parte component a bunului principal), a fost format ca bun imobil, pe care l-a înregistrat și atribuit în proprietate privată agentului economic SRL ”Clasic SV”.

Ulterior, la 22.09.2016, după ce în registrul bunurilor imobile registratorul Igor Tuceac ilegal a înregistrat anexa lit. A3 cu numărul cadastral 0100117158.05, amplasat în mun. Chișinău sos. Muncești 271 și dreptul de proprietate asupra acesteia, SRL ”Clasic SV” a înstrăinat acest spațiu agentului economic SRL ”Easy Leasing” care la fel era administrat de către Gonța Oleg, prin aceasta încercând să legalizeze tranzacția fictivă de vânzare-cumpărare.

Conform Raportului de expertiză judiciară în comisie nr. 92 din 20.02.2017, efectuat de CNEJ a MJ, anexa lit. A3, cu numărul cadastral 0100117158.05, amplasat în mun. Chișinău sos. Muncești 271, nu poate fi separată de bunul principal și formată ca obiect independent de drept, iar valoare de piață a acestei anexa la data evaluării 16.07.2016, constituia **315.850 lei**.

Astfel, acțiunile lui *Tuceac Igor* au fost încadrate juridic în baza art. 327 alin.(2), lit. b¹), c) Cod penal, după semnele calificative – ”*abuzul de serviciu*,

adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, săvârșită în interesul unui persoane terțe, soldată cu urmări grave.”

Pruteanu Nicolae fiind potrivit procesului verbal nr. 1/4 din 28.05.2015, al ședinței Comisiei specializate de atestare tehnico-profesională a specialiștilor experți tehnici, atestat în calitate de expert tehnic, pentru domeniile B1,2,7 în conformitate cu prevederile art. 7 din Legea nr. 721 din 02.02.1996, privind calitatea în construcții, pct. 3, 5, 13, 144, 28, 29 din Regulamentul cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 329 din 23.04.2009 și pct. 13 din Regulamentul cu privire la verificarea proiectelor și a execuției construcțiilor și expertizarea tehnică a proiectelor și construcțiilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 361 din 25.06.1996, cu privire la asigurarea calității construcțiilor, fiind inclus în Registrul experților tehnici atestați, având certificat de atestare tehnico-profesională, legitimație și ștampila nr. 084, adică ”specialist în domeniul construcțiilor atestat pentru activitate de efectuare a expertizelor tehnice în construcții”, ținând cont de prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 721 din 02.02.1996, conform căreia ”expertizele tehnice ale proiectelor și construcțiilor se efectuează numai de către experți tehnici în construcții” și pct. 12, 17 din Regulamentul privind expertiza tehnică în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 936 din 16.08.2006, conform căreia ”expertizele tehnice ale construcțiilor se efectuează de experții tehnici atestați în nume propriu sau ca angajați ai agenților economici cu activități în domeniul efectuării expertizelor tehnice și recomandările prevăzute în rapoartele de expertiză sânt executorii pentru toți subiecții implicați în procesul de realizare a acestora”, astfel conform art. 123 alin. (2) din Codul penal este persoană publică, adică persoană autorizată de stat să îndeplinească activități de interes public, având la examinare adresarea SRL „Clasic SV”, în persoana directorului Oleg Gonța, pentru a aprecia starea tehnică a anexei lit. A3 la imobilul din str. Muncești 271, mun. Chișinău și posibilitatea de divizare în două imobile separate la nivel de construcții, intenționat, contrar prevederilor: *Art. 25 alin. (3) din Legea nr. 721 din 02.02.1996*, privind calitatea în construcții ”experți tehnici în construcții, angajați pentru expertizarea unor proiecte, lucrări de construcții sau construcții aflate în exploatare, răspund pentru soluțiile date”; *art. 32 alin. (1) din Lege* „...expertizarea unei construcții, fără respectarea documentelor normative ....se pedepsesc conform prevederilor Codului penal”. *Art. 3 din Legea nr. 354 din 28.10.2004*, cu privire la formarea bunurilor imobile potrivit căruia ”Formarea bunului imobil se inițiază de către: a) proprietarul lui, inclusiv statul sau unitatea administrativ-teritorială, prin intermediul autorităților împuternicite cu administrarea bunului; b) titularii de drepturi reale și de alte drepturi patrimoniale (gestiune economică, arendă etc.), cu acordul proprietarului; c) instanța de judecată, executorii judecătorești și Serviciul Fiscal de Stat, în cazurile prevăzute de prezenta lege”. *Art. 7 alin. (1) lit. a), c), i) din Lege* conform căreia ”La formarea bunurilor imobile se vor respecta următoarele condiții principale: a) bunurile formate să corespundă destinației inițiale, să fie respectate normele de apărare împotriva incendiilor, normele sanitare, ecologice, urbanistice ori schimbarea destinației să se facă

în cadrul procedurii de formare sau până la inițierea ei; bunul imobil format să fie asigurat cu drum de acces ori să fie posibilă instituirea servituții de trecere, să fie posibilă asigurarea, după necesitate, a terenurilor destinate construcției cu conducte de apă, cu canalizare etc.; persoana interesată în formarea construcției, apartamentului, încăperii izolate ce implică lucrări pentru care, în conformitate cu legislația, se cere autorizație de construire să obțină o astfel de autorizație și să efectueze lucrări de construcție conform documentației de proiect”. Alin. (2) care este normă imperativă și prevede că ”Nu se permite formarea de construcții neautorizate. Art. 8 alin. (2) lit. a), b), e) din aceeași Lege prevede că ”Nu pot fi formate ca obiect independent de drept: încăperile din apartamente sau case individuale care nu corespund condițiilor prevăzute la art. 7; construcțiile auxiliare ale căror funcții sânt legate direct de construcția principală; gardurile, pereții, bornele de hotar, alte instalații ale căror funcții sânt legate direct de teren sau de construcția principală. Pct. 15 din Regulamentul privind expertiza tehnică în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 936 din 16.08.2006, ”în cazul construcțiilor care aparțin mai multor coproprietari, sau care au construcție portante comune și aparțin diferitor proprietari, expertiza tehnică se efectuează cu acordul coproprietarilor sau proprietarilor respectivi, conform normelor legale privind exercitarea dreptului de proprietate comună”; pct. 33 ”expertul tehnic atestat este obligat să refuze efectuarea expertizei în cazul în care proprietarul. „expertul tehnic atestat poartă răspundere pentru soluțiile propuse în raportul de expertiză, conform legislației în vigoare” Pct. 5 din Regulamentul cu privire la verificarea proiectelor și a execuției construcțiilor și expertizarea tehnică a proiectelor și construcțiilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 361 din 25.06.1996, ”sunt în drept să exercite activități de verificare și expertizare a documentației de proiect pentru construcții, precum și expertiza tehnică a construcțiilor numai specialiștii atestați ca persoane fizice sau ca angajați ai agenților economici cu activități în acest domeniu ....Responsabilitatea pentru expertiza tehnică a construcțiilor, le revine persoanelor fizice atestate sau celor juridice care răspund, conform legii”, pct. 14 ”specialiștii atestați au dreptul să activeze numai în acele domenii de proiectare, execuție, verificare și expertizare pentru care au fost atestați”; pct. 41 „expertul tehnic este obligat: să întocmească un raport de expertiză care să conțină consultările făcute, soluțiile propuse cu justificările acestora ”. Ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nr. 156 din 22.12.2015, cu privire la modificarea ordinului nr. 20 din 05.02.2009 cu privire la unele măsuri de diminuare a numărului de construcții neautorizate, ”se interzice întreprinderilor cu activități de expertizare a construcțiilor și experților tehnici în construcții autonomi, efectuarea expertizelor tehnice ale clădirilor, construite după 02.01.1997, în lipsa Certificatului de urbanism pentru proiectare și Autoziției de construire, în scopul legalizării acestora”.

A elaborat și semnat raportul de expertiză tehnică în construcții nr. 0820 din 20.06.2016, conform căruia ”lucrările de construire a anexei au fost efectuate în lipsa autorizației de construire și documentației de proiect cu forțe proprii, fără a se întocmi cartea tehnică, dar cu respectarea normelor de construcție în vigoare. Construcția anexei la imobilele din str. Muncești 271,

mun. Chișinău nu a afectat capacitatea portantă și siguranța în exploatare a blocului administrative și celui locative. Se recomandă darea în exploatare a anexei lit.A3. schema constructive a imobilelor examinate permite divizarea de la ele a anexei lit.A3 la nivel de construcție pe axa rosturilor de tasare dintre pereții portanți dintre ele. Toate construcțiile examinate conțin tot necesarul de elemente constructive ce pot fi separate pe axa rosturilor de tasare dintre pereții portanți dintre ele și examinate ca construcții separate ce pot fi exploatare independente, având tot necesarul de intrări separate și rețele inginerești autonome”, pe care l-a transmis lui Gonța Oleg, care fiind prezentat la OCT Chișinău împreună cu procesul-verbal de recepție finală nr. 05 din 24.01.2008 și contractul de arendă a terenului încheiat între CS „Arca-Moldova” și „Clasic SV” la 29.11.2000, adică documente ce nu identifică bunul imobil și în lipsa actelor prevăzute de normele în vigoare, registratorul Igor Tuceac, ilegal, a înregistrat în registrul bunurilor imobile anexa lit.A3 cu numărul cadastral 0100117158.05 amplasat în mun. Chișinău șos. Muncești 271, și atribuit în proprietate privată agentului economic SRL „Clasic SV”.

Ulterior, la 11.01.2017 în temeiul *pct. 41 din Regulamentul privind expertiza tehnică în construcții aprobat prin H.G. nr. 936 din 16.08.2006*, raportul de expertiză tehnică în construcții nr. 0820 din 20.06.2016, întocmit de către expertul tehnic Nicolae Pruteanu, a fost anulat de Consiliul de experți în construcții, ca fiind elaborat cu încălcarea legislației în vigoare.

Conform Raportului de expertiză judiciară în comisie nr. 92 din 20.02.2017, efectuat de CNEJ a MJ, anexa lit. A3 cu numărul cadastral 0100117158.05 amplasat în mun. Chișinău șos. Muncești 271, nu poate fi separată de bunul principal și formată ca obiect independent de drept, iar valoarea de piață a acestei anexe la data evaluării 16.07.2016, constituia 315.850 lei.

Astfel, acțiunile lui *Pruteanu Nicolae* au fost încadrate juridic în baza art. 327 alin.(2), lit. b¹), c) Cod penal, după semnele calificative – ”*abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, săvârșită în interesul unui persoane terțe, soldată cu urmări grave.*”

2.1. Prima instanță a constatat că, textul ”**soldată cu urmări grave**” indicat la lit. **c)**, art. 327 Cod penal, a fost declarat neconstituțional prin hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 17.10.2019, și a exclus automat agravanta din învinuirea adusă inculpaților Tuceac Igor și Pruteanu Nicolae, chiar dacă a fost indicată în conținutul rechizitoriului.

Cu referire la învinuirea înaintată lui *Tuceac Igor* în temeiul art. 327 alin.(2), lit. b¹Cod penal, prima instanță a stabilit că, acuzarea nu a acumulat și prezentat probe care să susțină că persoanei juridice ”Agropiese TGR Grup” S.R.L. i s-a cauzat un **prejudiciu/daună în proporții considerabile**, respectiv a reținut că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de **art. 312 Cod contravențional**, conform indicilor calificativi - *folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.*

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului *Pruteanu Nicolae*, prima instanță a constatat că inculpatul nefiind persoană publică nu poate fi

subiectul infracțiunii încriminate de **art. 327 alin. (2), lit. b¹), c) Cod penal**, motiv pentru care a dispus achitarea acestuia, din motiv că în acțiunile acestuia nu se conțin elementele infracțiunii **încriminate**.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, *Zgureanu Alexandru*, prin care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care:

Tuceac Igor să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal - la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de înregistrarea de stat a bunurilor imobile pe un termen de 7 ani;

Pruteanu Nicolae să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 327 alin. (2), lit. b¹) Cod penal - la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de înregistrarea de stat a bunurilor imobile pe un termen de 7 ani;

Încasarea în mod solidar de la inculpații Tuceac Igor și Pruteanu Nicolae a cheltuielilor judiciare în sumă de 8856,80 lei (expertiza în construcții - 5100 lei, consumabile - 86,80 lei, salariul procurorului - 3330 lei, salariul consultantului - 340 lei).

În argumentarea apelului procurorul a invocat că, prima instanță greșit a constatat faptul că prin acțiunile inculpaților Tuceac Igor și Pruteanu Nicolae nu s-a adus prejudiciu în proporții considerabile drepturilor și intereselor persoanelor fizice sau juridice. Or, din declarațiile martorului Rîbalco Alexei, reprezentant al „Agropiese TGR Grup” SRL rezultă că persoanei juridice i-a fost adus un prejudiciu în valoarea de 80 000 euro. Aceste declarații au fost confirmate prin faptul că valoarea cadastrală a anexei din speță a fost estimată la sumă de 315 000 lei, conform expertizei din materialele cauzei penale.

La fel, este greșită aprecierea instanței precum că, Pruteanu Nicolae nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, or conform prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal, prin persoană publică se înțelege: *funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.*

Potrivit procesului verbal nr. 1/4 din 28.05.2015 al ședinței Comisiei specializate de atestare tehnico-profesională a specialiștilor experți tehnici atestat în calitate de *expert tehnic*, pentru domeniile B 1, 2, 7 în conformitate cu prevederile art. 7 din Legea nr.721 din 02.02.1996 „privind calitatea în construcții”; pct. 3, 5, 13, 144, 28 și 29 din Regulamentul cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activității în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.329 din 23.04.2009 și pct. 13 din

Regulamentul cu privire la verificarea proiectelor și a execuției construcțiilor și expertizarea tehnică a proiectelor și construcțiilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.361 din 25.06.1996 „cu privire la asigurarea calității construcțiilor”, fiind inclus în Registrul experților tehnici atestați, având certificat de atestare tehnico-profesională, legitimație și ștampilă nr.084, adică „specialist în domeniul construcțiilor atestat pentru activitate de efectuare a expertizelor tehnice în construcții”, ținând cont de 8 prevederile art. 13 alin.(1) din Legea nr.721 din 02.02.1996 conform căreia „expertizele tehnice ale proiectelor și construcțiilor se efectuează numai de către experți tehnici în construcții” și pct. 12,17 din Regulamentul privind expertiză tehnică în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.936 din 16.08.2006, conform cărora „expertizele tehnice ale construcțiilor se efectuează de experții tehnici atestați în nume propriu sau ca angajați ai agenților economici cu activități în domeniul efectuării expertizelor tehnice și recomandările prevăzute în rapoartele de expertiză sânt executorii pentru toți subiecții implicați în procesul de realizare a acestora”, astfel conform art. 123 alin.(2) Cod penal *este persoana publică, adică persoana autorizată de stat să îndeplinească activități de interes public.*

3.2 Inculpatul *Tuceac Igor*, a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin să fie achitat.

În argumentarea apelului apelantul a invocat că, prima instanță greșit a ajuns la concluzia că, *Tuceac Igor* ar fi comis fapta contravențională prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

Prima instanță a reținut că, vinovăția lui *Tuceac Igor* în comiterea faptei contravenționale prevăzute de art. 312 Cod contravențional a fost demonstrată prin următoarele înscrisuri: Scrisoarea de însoțire nr. 01-03/574/2017 din 09.01.2017 (f. d. 208, V. I); Ordinul nr. 01-C din 02.01.2017(f. d. 209-210, V. I); Nota de servicii (f. d. 211-213, V. I); Contractul individual de muncă nr. 67 (f. d. 214-215, V. I); Ordinul nr. 333-p din 17.09.2009 (f.d. 221, V. I), care cad sub incidența prevederilor art. 94 alin.1) pct. 8) Cod de procedură penală (argumentele în acest sens sunt expuse în pct. 6.1 a prezentei cereri).

Actele specificate însă nu pot demonstra nici într-un mod prezența semnelor obiective și subiective a faptei contravenționale, cât și vinovăția lui *Tuceac Igor* la comiterea acestei fapte contravenționale.

Instanța de judecată, nu a adus argumente, care anume mod folosit intenționat de către *Tuceac Igor* contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale „Agropropiese TGR Grup „S.R.L., care drept sau interes a „Agropropiese TGR Grup „S.R.L. a fost afectat, or, în tot conținutul sentinței instanța motivează că careva prejudiciu de ordin moral sau material de către partea acuzării sau de partea vătămată nu a fost probat, însă contravenția fiind una materială.

La fel nu a fost motivat, care anume probă la dosar ar confirma faptul că, *Tuceac Igor* a acționat cu intenție la comiterea faptei contravenționale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2022, a fost încetată procedura de examinare a cauzei în ordine de apel în privința lui Pruteanu Nicolae.

A fost respins apelul procurorului Zgureanu Alexandru și apelul inculpatului Tuceac Igor, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1 În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că: 1) în perioada examinării cauzei în instanța de apel a decedat inculpatul Pruteanu Nicolae; 2) avocatul inculpatului insistă pe menținerea sentinței primei instanțe.

Instanța de apel a menționat că o posibilă încetare a cauzei penale în privința unei persoane decedate, cu respectarea rigorilor unui proces echitabil, ar fi fost posibilă doar în cadrul primei instanțe. În cazul concret, chiar și modificarea temeiului achitării ar înrăutăți situația inculpatului decedat, ceea ce este inadmisibil. Prin urmare, singura soluție posibilă în speța respectivă, prin care s-ar respecta rigorile procesului echitabil în privința persoanei decedate (în perioada examinării cauzei în instanța de apel) rezidă în încetarea procedurii de apel și, astfel, nu este modificată situația juridică a inculpatului decedat.

Cu privire la învinuirea adusă lui Tuceac Igor, instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, fapta inculpatului Tuceac Igor nu întrunește elementele infracțiunii, dar constituie o contravenție administrativă. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Analizând declarațiile inculpatului Tuceac Igor, declarațiile martorilor Castraveț Radu, Rîbalco Alexei, procesul-verbal de ridicare din 04 noiembrie 2016 (f.d.61, vol. I); procesul-verbal de ridicare și examinare din 10 noiembrie 2016 (f.d.94, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 10 noiembrie 2016 (f.d.112, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 10 noiembrie 2016 (f.d.128, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 20 decembrie 2016 (f.d.146, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 21 noiembrie 2016 (f.d.154, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 20 martie 2018 (f.d.190-205, vol. I); procesul verbal de examinare din 27.03.2017 (f.d.118, vol.I); raportul de expertiză nr. 92 din 20 februarie 2017 (f.d.260-268, vol. I); raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-3314 din 30 iunie 2017 (f.d.8-30, vol. II); hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 3- 244/17 din 26 ianuarie 2018, (f.d.66-74, vol. II); procesul verbal nr.1/4 din 28.05.2015 al ședinței Comisiei specializate de atestare tehnico-profesionala a specialiștilor experți tehnici; procesul-verbal al ședinței Consiliului de experți în construcții din 11.01.2017, 18 (f.d.186-188, vol.I); procesul-verbal al ședinței comisiei specializate de atestare tehnic profesională a specialiștilor experți tehnici din 21.02.2018; ordinul Directorului ÎS „Cadastru” nr.01-c din 02.01.2017 și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, instanța de apel a constatat, că ele nu demonstrează vina inculpatului Tuceac Igor, în comiterea

infracțiuni imputate de acuzatorul de stat, dar se încadrează în prevederile art. 312 din Codul contravențional, folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a menționat că potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 24 din 17 octombrie 2019, noțiunea de “urmări grave” conținută de articolele 189 alin. (3) lit. f), 307 alin. (2) lit. c), 327 alin.(2) lit. c), 329 alin.(2) lit. b) și 335 alin.(11) din Codul penal este formulată de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care o aplică o marjă excesivă de discreție. Prin urmare, această sintagmă nu îndeplinește standardul calității legii penale, fiind contrară articolelor 1 alin.(3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin.(2) din Constituție.

În vederea realizării scopului legii penale, în cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată nu este exclusă posibilitatea aplicării sancțiunilor infracțiunilor tip de la art. art. 189, 307, 327, 329, 335 Cod penal, în care nu este utilizat semnul calificativ “*urmări grave*”. *Respectiv, instanța de apel a constatat că, acest semn calificativ „acțiuni soldate cu urmări grave” în mod justificat a fost exclus din învinuirea adusă inculpatului Tuceac Igor.*

Referitor la învinuirea adusă lui Tuceac Igor în baza art. 327 alin. (2), lit. b¹) Cod penal, instanța de apel a reținut că, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia de a încetat procesul penal deoarece fapta comisă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, dar constituie o contravenție administrativă prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

Instanță de apel a reținut că, inculpatului Tuceac Igor i s-a încriminat că activând în calitate de registrator, fiind persoană publică, folosind intenționat situația de serviciu, acționând în interesele “Clasic SV” S.R.L. în lipsa unui temei juridic legal și a actelor necesare a admis înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a “Clasic SV” S.R.L. asupra anexei lit. A3, cu suprafața de 67 m² , la complexul din șos. Muncești nr. 271, care aparținea cu drept de proprietate “Agropiese TGR Grup” S.R.L..

Instanță de apel a constatat că instanța de fond întemeiat a reținut că, acuzarea nu a prezentat probe concludente și pertinente care a confirma că, persoanei juridice “Agropiese TGR Grup” S.R.L. i s-a cauzat prejudiciu/daună în proporții considerabile, mai mult cu atât pe parcursul urmăririi penale și pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de judecată, până la finalizarea cercetării judecătorești, reprezentantul persoanei juridice “Agropiese TGR Grup” S.R.L. nu a înaintat/prezentat acțiunea civilă, în conținutul căreia să indice prejudiciul/daunele în proporții considerabile pricinuite drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice.

Martorul Rîbalco Alexei a comunicat în cadrul ședinței de judecată că această anexă lit. A3, a fost construită în perioada când beneficiar/utilizator al complexului era de fapt C.S. “Arca Moldovei”, care de fapt a transmis anexa dată în locațiune “Clasic SV” S.R.L., semnând și un contract în acest sens, iar ulterior C.S. “Arca Moldovei” a fost reorganizat în Î.S. “Moldagroteh”, iar o parte din complexul acesteia din șos. Muncești nr. 271, a fost privatizat de

către reprezentanții "Agropiese TGR Grup" S.R.L., dar anexa cu suprafața de 67 m², nu a fost inclusă în lista bunurilor privatizate.

Astfel, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că partea acuzării nu a prezentat probe de a dovedi existența faptului infracțiunii incriminate, chiar dacă inculpatul Tuceac Igor a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate după "Clasic SV" S.R.L., asupra anexei lit. A3, cu suprafața de 67 m², amplasată în mun. Chișinău șos. Muncești nr. 271, încălcând procedura stabilită de normele în vigoare, prin acceptarea pentru înregistrare a documentelor ce nu identificau bunul imobil și în lipsa documentelor prevăzute de legislație.

Respectiv, fapta incriminată inculpatului Tuceac Igor **potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune**, atât timp cât acuzarea nu a acumulat și prezentat probe care să susțină că persoanei juridice "Agropiese TGR Grup" S.R.L. **i s-a cauzat un prejudiciu/daună în proporții considerabile**.

La caz, nu a fost stabilit prejudiciului cauzat efectiv "Agropiese TGR Grup" S.R.L.

În continuare instanța de apel a statuat că instanța de fond întemeiat a reținut că Tuceac Igor în cadrul executării cererii nr. 0100/16/97979 din 15.07.2016, care a înregistrat construcția cu nr. cadastral 0100117015805, amplasată pe adresa șos. Muncești nr. 271, mun. Chișinău și drepturile asupra acesteia, încălcând procedura stabilită de normele în vigoare, prin acceptarea pentru înregistrare a documentelor ce nu identifică bunul imobil și în lipsa documentelor prevăzute de legislație (art. 29 alin. (1), (3), (5), art. 404 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998), fapt ce se confirmă prin; scrisoarea de însoțire nr. 01-03/574/2017 din 09.01.2017 (f. d. 208, vol. I); copia certificată a ordinului nr. 01-C din 02.01.2017 (f. d. 209-210, vol. I); copia certificată a notei de serviciu (f. d. 211-213, vol. I); copia certificată a contractului individual de muncă nr. 67 (f. d. 214-215, vol. I) și copia certificată a ordinului nr. 333-p din 17.09.2009 (f. d. 221, vol. I). 4

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul invocat de inculpatul Tuceac Igor și de apărătorul său că nu este probat faptul că, a comis contravenția prevăzută de art.312 din Codul contravențional, or atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel s-a constatat cu certitudine că, Tuceac Igor deținând funcția de registrator în cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, filială a întreprinderii de Stat "Cadastru", angajat în baza contractului individual de muncă nr. 07 din 17.11.2009, acționând în interesul persoanei juridice SRL "Clasic SV", administrată de Gonța Oleg, în cadrul executării cererii nr. 0100/16/97979 din 15.07.2016, a folosit intenționat situația de serviciu într-un mod care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale "Agropiese TGR" SRL.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, *Plîngău Alexandru*, invocând incidența pct. 6) și 12) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei

de către instanța de apel, în cazul în care eroare judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În susținerea recursului procurorul a invocat că, instanța de apel neîntemeiat a dat o apreciere critică probatoriului administrat în cadrul respectivei cauze penale, nefondat a recalificat fapta inculpatului Tuceac Igor din componența infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal în componența contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional.

Reieșind din conținutul probatoriului administrat atât la faza de urmărire penală în instanța de fond, cât și în instanța de apel, se deduce cu certitudine vinovăția inculpatului Tuceac Igor în comiterea infracțiuni prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. b¹) Cod penal.

Instanța de apel, corect a reținut abaterile inculpatului Tuceac Igor de la normele legale, abuzând vădit de situația de serviciu, constatând cu certitudine că, Tuceac Igor deținând funcția de registrator în cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, filială a întreprinderii de Stat "Cadastru", angajat în baza Contractului individual de muncă nr. 07 din 17.11.2009, acționând în interesul persoanei juridice SRL "Clasic SV", administrată de Gonța Oleg, în cadrul executării cererii nr. 0100/16/97979 din 15.07.2016, a folosit intenționat situația de serviciu într-un mod care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale "Agropiese TGR" SRL.

Instanța de apel, constatând circumstanțele de fapt, incorect a încadrat acțiunile acestuia în prevederile art. 312 Cod contravențional, motivându-și soluția prin faptul că nu a fost dovedit că prejudiciul cauzat persoanei juridice "Agropiese TGR" SRL este un prejudiciu considerabil.

Astfel instanța de apel a reținut că acuzarea nu a prezentat probe concludente și pertinente care a confirma că, persoanei juridice „Agropiese TGR Grup” S.R.L. i s-a cauzat prejudiciu/daună în proporții considerabile. Mai mult, pe parcursul urmăririi penale și pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de judecată, până la finalizarea cercetării judecătorești, reprezentantul persoanei juridice "Agropiese TGR Grup" S.R.L. nu a înaintat/prezentat acțiunea civilă, în conținutul căreia să indice prejudiciul/daunele în proporții considerabile pricinuite drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice. Ca concluzie nu a fost demonstrat ca prejudiciul cauzat persoanei juridice „Agropiese TGR Grup” SRL, este un prejudiciu considerabil.

Efectuând o analiză a deciziei instanței de apel, se constată că este una subiectivă. Or din actul învinuirii se constată că valoarea imobilului cu numărul cadastral 0100117158.05, amplasat în mun. Chișinău, sos. Muncești 271, la data evaluării din 16.07.2016, constituia 315.850 lei.

Din aceste considerente, este neclară motivarea instanței, din care considerente suma de 315.850 lei nu constituie un prejudiciu considerabil. Or aprecierea instanței de apel, precum că suma de 315.850 lei este una subiectivă și nemotivată. Nu este clar, pe care criterii s-a bazat instanța de apel, apreciind că suma de 315.850 lei constituie im prejudiciu ne considerabil.

Un alt temei al declarării recursului ordinar, constituie faptul că motivarea soluției se contrazice cu dispozitivul hotărârii. Astfel în privința

inculpatului *Pruteanu Nicolae*, instanța de apel a dispus încetarea procedurii de examinare a cauzei în ordine de apel, or, din motivarea deciziei deducem că instanța de apel a încetat procedura de examinare în ordine de apel, în legătură cu survenirea decesului inculpatului.

Cu toate acestea în motivarea soluției instanța de apel a specificat că pe caz urmează să fie dispusă încetarea procesului penal, în legătură cu survenirea decesului inculpatului, pe când în dispozitiv a dispus încetarea procedurii de examinare în ordine de apel.

În cazul de față încetarea procedurii de examinare în ordine de apel în legătură cu intervenirea decesului inculpatului, constituie o soluție greșită a instanței de apel.

Astfel, conform art. 391 alin. (1), pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel urma în cazul de față să înceteze procesul penal în legătură cu intervenirea decesului inculpatului.

5.2. Inculpatul *Tuceac Igor* invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei și a sentinței în partea ce ține de Tuceac Igor și adoptarea unei noi soluții privind achitarea ultimului în raport cu acuzațiile aduse.

În argumentarea recursului inculpatul a invocat următoarele argumente:

- instanța nu a examinat apelul inculpatul Tuceac Igor și nu și-a motivat soluția în raport cu motivele invocate, fapt care rezultă din partea dispozitivă a deciziei contestate;

- instanța de apel nu a dat apreciere argumentelor apărării precum că, la caz nu puteau fi aplicate prevederile art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală și că unica soluție corectă ce se impune a fi luată în privința recurentului Tuceac Igor, este cea prevăzută în art. 390 alin. (1), pct. 4) Cod de procedură penală- fapta nu este prevăzută de legea penală. Instanța de apel în decizie a reținut în pct. 43 că *"(...) Colegiul penal menționează că instanța de fond corect a stabilit că fapta săvârșită de Tuceac Igor cade sub incidența prevederilor Codului contravențional,* fără a motiva acest argument;

- instanța de apel nu a dat apreciere argumentelor aduse de către apărare, precum că: Scrisoarea de însoțire nr. 01-03/574/2017 din 09.01.2017 (f. d. 208, vol. I); Ordinul nr. 01-C din 02.01.2017(f. d. 209-210, vol. I); Nota de servicii (f. d. 211213, vol. I); Contractul individual de muncă nr. 67 (f. d. 214-215, vol. I); Ordinul nr. 333-p din 17.09.2009 (f. d. 221, vol. I), în baza cărora prima instanță constată vinovăția lui Tuceac Igor, sunt probe inadmisibile, care cad sub incidența art. 94 alin. (1), pct. 8) Cod de procedură penală. Copiile documentelor vizate supra, nu au fost recunoscute corpuri delictive prin ordonanță potrivit art. 158 alin. (2) Cod de procedură penală;

- ordinul nr. 01-C din 02.01.2017 nu demonstrează vinovăția lui Tuceac Igor Conform prevederilor art. 11. d), a Legii Cadastrului bunurilor imobile din 1998, Competența organelor cadastrale, în redacția valabilă în 2016, numai Agenția efectuează controlul privind respectarea de către registratori, în activitatea profesională, a actelor normative în vigoare și nici într-un caz altă organizație sau întreprindere indiferent de forma juridică *{de stat sau*

privata). Dreptul de control privind respectarea de către registratori, în activitatea profesională, a actelor normative în vigoare a IS Cadastru legal a apărut după executarea cererii nr. 0100/16/97979 din 15.07.2016. La data comiterii acestei abateri (*care deja a fost sancționată prin simpla mustrare* - 15.07.2016), un asemenea ordin nu putea fi emis de către Directorul ÎS "Cadastru", Angela Matco, inclusiv și din motiv că, acest drept (*prevăzut la art. 11 alin. (2) lit. d) a Legii nr. 1543 din 25.02.1998 cadastrul bunurilor imobile*) a apărut abia la 19.08.2016, respectiv acțiunile admise de director prin - emiterea ordinului, sunt abuzive, ilegale, iar acel ordin este lovit de nulitate;

- vinovăția lui Tuceac Igor în comiterea faptei contravenționale prevăzute de art. 312 Cod contravențional, nu poate fi demonstrată nici prin următoarele înscrisuri: Scrisoarea de însoțire nr. 01-03/574/2017 din 09.01.2017 (f. d. 208, V. I); Nota de servicii (f. d. 211-213, V. I); Contractul individual de muncă nr. 67 (f. d. 214-215, V. I); Ordinul nr. 333-p din 17.09.2009 (f. d. 221, V. I), inclusiv și din considerentul că aceste acte (*înscrisuri*) cad sub incidența prevederilor art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală. Actele specificate nu pot demonstra nici într-un mod prezența semnelor obiective și subiective a faptei contravenționale, în acțiunile lui Tuceac Igor;

- instanța, nu a argumentat care anume *mod folosit intenționat* de către Tuceac contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale „Agropropese TGR Grup „S.R.L., sau care drept sau interes a „Agropropese TGR Grup „S.R.L. a fost afectat, care probă din dosar ar demonstra că Tuceac a acționat în interesul persoanei juridice SRL Clasic SV.” După cum nu a fost motivat, care anume probă la dosar ar confirma faptul că, Tuceac Igor la comiterea faptei contravenționale a acționat cu intenție;

- contrar prevederilor normelor legale, cât și a propriilor constatări, instanța de apel (*cât și prima instanță*) aplică prevederile art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, care în speța penală nu putea fi aplicat. Dispoziția, alin. (1) al art. 332 Cod de procedură penală, prevede expres cazurile de aplicarea a prevederilor acestui articol, și anume: „*în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. 1), pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectiv*”. De către prima instanță cât și de instanța de apel, la examinarea cauzei penale nu a fost constatată prezența a careva temei de nereabilitare specificat în art. 275 pct. 5)-9). 285 alin.1) pct. 1), 21. 41 5) Cod de procedură penală, art. 53-60 din Codul penal pentru a putea fi aplicat art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

La caz, titularii cererilor de recurs ordinar subscriu prezența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, precum și în cazul când 12) *faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând lucrul judecat de către instanțele ierarhic inferioare, Colegiul penal lărgit constată că, atât sentința cât și decizia instanței de apel sunt afectate de erori procesuale, care nu pot fi remediate în prezenta procedură, din atare considerente cele avansate de recurenți urmează a fi admise, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a detalia considerațiunile ce fundamentează soluția de trimitere a cauzei la rejudecare, Colegiul penal lărgit pornește de la aceea că, principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

În acest context, instanța de recurs menționează, că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.*

În conformitate cu art. 394 alin. (3), pct. 1) și 2), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: 1) *indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată;* 2) *descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.*

Partea descriptivă a sentinței de încetare trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

În speță, se reține că prin rechizitoriu *Tuceac Igor* și *Pruteanu Nicolae* au fost învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. b¹), c) Cod penal, conform indicilor calificativi - "abuzul de serviciu, adică folosirea

intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, săvârșită în interesul unui persoane terțe, soldată cu urmări grave” (f. d. 211-215, Vol. II).

Prin sentință *Pruteanu Nicolae* învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute art. 327 alin. (2), lit. b¹), **c)** Cod penal, a fost achitat deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii încriminate.

Procesul penal privind învinuirea lui *Tuceac Igor* de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. b¹), **c)** Cod penal, a fost încetat, deoarece fapta comisă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, dar constituie o contravenție administrativă.

Tuceac Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, procesul contravențional fiind încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Contrar prescripțiile de drept nominalizate mai sus, prima instanță în partea descriptivă a sentinței a constatat că, calificativul ”**soldată cu urmări grave**” de la lit. **c)**, art. 327 Cod penal a fost declarat neconstituțional prin hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 17.10.2019, și l-a exclus, menționând că se „*excluce automat agravanta din învinuirea adusă inculpaților Tuceac Igor și Pruteanu Nicolae, chiar dacă a fost indicată în conținutul rechizitoriului ...instanța se va expune dacă în acțiunile inculpaților Tuceac Igor Ivan și Pruteanu Nicolae Alexandru sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. b¹) Codul penal*”, însă fără a constata fapta în raport cu noua încadrare juridică a acțiunilor inculpaților înfăptuită în urma recalificării faptei din învinuirea adusă prin rechizitoriu și fără a descrie semnele calitative reținute în acțiunile inculpaților.

Mai mult ca atât, în dispozitiv dispune achitarea inculpatului *Pruteanu Nicolae* de sub învinuirea prevăzută de art. 327 alin. (2), lit. b¹), **c)** Cod penal, respectiv nu este clar de sub care învinuire *Pruteanu Ion* a fost achitat.

La fel și în cazul adoptării soluției în privința lui *Tuceac Igor*, deși în descriptivul sentinței indică că, calificativul de la lit. c) se exclude, ulterior în dispozitiv dispune încetarea procesului penal de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. b¹), **c)** Cod penal, la fel nefiind clar de sub care învinuire a fost încetat procesul penal.

Prin urmare, prima instanță nu s-a clarificat pe deplin cu încadrarea juridică a faptei imputabile inculpaților, care are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării acestui dosar, determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

La fel, Colegiul penal lărgit reține că, prima instanță a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului *Tuceac Igor* în baza art. 327 alin. (2), lit. b¹), **c)** Cod penal, pe motiv că acțiunile acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, însă fără a specifica și argumenta care elemente constitutive ale infracțiunii lipsesc.

Mai mult ca atât, deși a constatat că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, nu a descris fapta contravențională considerată ca fiind dovedită, și nu a efectuat încadrarea juridică a respectivelor acțiuni ale inculpatului în baza art. 312 Cod

Contravențional, în raport cu elementele concrete conținute în norma de drept vizată.

De asemenea, prima instanța a enumerat probele administrate (f .d. 64-74 vol. III), dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzării.

Or, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

În consecință, având în vedere circumstanțele descrise, Colegiul penal lărgit conchide asupra imposibilității menținerii unei asemenea sentințe, întrucât abordarea instanței de fond sub acest aspect este una contrară prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, cât și prevederilor art.394 alin.(3)-(4) Cod de procedură penală, fapt ce denotă că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de Lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

Pe de altă parte, verificând decizia instanței de apel în raport cu argumentele recursului ordinar, Colegiul penal conchide că nici această hotărâre nu corespunde întru totul prevederilor legii procesuale, și în consecință urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit notează că în conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată,

dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Conform art. 417 alin. (1), pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.*

Colegiul penal lărgit reiterează că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu Legea.

Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca *un viciu de procedură.*

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii menționate supra, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului de către instanța ierarhic inferioară.

Așadar, analizând decizia atacată, Colegiul penal lărgit concluzionează că instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către procuror și de către inculpatul Tuceac Igor, nu a reacționat în modul prevăzut de Lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță și, repetându-le întocmai, a conchis că *"...sentința este una legală și întemeiată, iar prin urmare careva temeiuri de casare nu au fost reținute."*

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel fiind investită cu atribuții de judecarea cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate inculpaților și deși a constatat că, prima instanță corect a exclus semnul calificativ prevăzută la lit. **c)** - *acțiuni soldate cu urmări grave*" din învinuirea adusă inculpaților *Tuceac Igor și Pruteanu Nicolae*, fără a lua în calcul erorile comise de prima instanță, a preluat și a menținut concluziile contradictorii în raport cu noua încadrare juridică a acțiunilor inculpaților înfăptuită în urma recalificării faptei din învinuirea adusă prin rechizitoriu.

Totodată, în partea menținerii soluției în privința inculpatului *Tuceac Igor* de încetare a procesului penal în baza art. 327 alin. (2) lit. **b¹)** Cod penal pe motiv că fapta comisă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, dar constituie o contravenție administrativă, instanța de apel a reținut că, *"(...) instanța de fond întemeiat a reținut că acuzarea nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar confirma că, persoanei juridice „Agropiese TGR Grup” S.R.L. i s-a cauzat prejudiciu/daună în proporții considerabile, ...pe parcursul urmăririi penale și pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de judecată, până la finalizarea cercetării judecătorești, reprezentantul persoanei juridice „Agropiese TGR Grup” S.R.L.*

nu a înaintat/prezentat acțiunea civilă, în conținutul căreia să indice prejudiciul/**daunele în proporții considerabile** pricinuite drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice”, însă potrivit învinuirii formulate inculpatului se atestă că, calificativul **prejudiciul/daunele în proporții considerabile** S.R.L. „Agropiese TGR Grup” nici nu este încriminat inculpatului, fapt ce denotă a admis încălcarea prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală sub aspectul că judecarea cauzei se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai **în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu**.

Mai mult ca atât, constatând prezența în acțiunile inculpatului Tuceac Igor a semnelor componente de contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional, instanța de apel ca și prima instanță nu a constatat fapta contravențională, preluând întocmai motivarea contradictorie redată de către prima instanță în sentința adoptată.

Colegiul penal reține că instanța de apel indică precum că „*inculpatului Tuceac Igor Ivan i se încriminează că activând în calitate de registrator, fiind persoană publică, folosind intenționat situația de serviciu, acționând în interesele "Clasic SV" S.R.L. în lipsa unui temei juridic legal și a actelor necesare a admis înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a "Clasic SV" S.R.L. asupra anexei lit. A3, cu suprafața de 67 m2 , la complexul din șos. Muncești nr. 271, care aparținea cu drept de proprietate "Agropiese TGR Grup" S.R.L.*”, la caz nu este clar dacă mențiunea dată, reprezintă fapta contravențională constată în acțiunile lui Tuceac Igor.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu a supus unei analize obiective cumulul de probe administrate, nu le-a dat o apreciere corespunzătoare prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, concluzionând prin deducție lipsită de o amplă analiză că, acțiunile inculpatului Tuceac Igor corect au fost încadrate în baza art. 312 Cod contravențional.

Astfel, în decizia contestată (f. d. 213, vol. IV) în pct.45, instanța de apel a enumerat mijloacele de probă: *scrisoarea de însoțire nr. 01-03/574/2017 din 09.01.2017 (f. d. 208, vol. I); copia certificată a ordinului nr. 01-C din 02.01.2017 (f. d. 209-210, vol. I); copia certificată a notei de serviciu (f.d. 211-213, vol. I); copia certificată a contractului individual de muncă nr. 67 (f. d. 214-215, vol. I) și copia certificată a ordinului nr. 333-p din 17.09.2009 (f.d. 221, vol. I)”, însă fără a oferi propria apreciere a acestora, așa cum o cer prevederile art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în învinuire, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzării.*

Distinct de cele relatate mai sus, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că adoptând soluția enunțată, instanța de apel nu a dat răspuns argumentat la motivele invocate în cererile de apel, trecând superficial peste argumentele aduse în dezacord cu soluția primei instanțe.

Temeiurile expuse în pct. 3, 3.1., 3.2. din prezenta decizie, de fapt, sunt fondul apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

În aceste condiții, Colegiul penal lărgit concluzionează că argumentele recurențelor cu privire la faptul că instanța de apel nu a dat apreciere probelor administrate pe caz și nu a dat răspuns la motivele invocate în apelurile declarate, și-au găsit confirmare, de aceea rezultatele activității organului de urmărire penală și baza probatorie propusă de partea acuzării și partea apărării în cadrul acestei cauze penale, urmează a fi verificată în mod repetat de către instanța de apel la rejudecarea cauzei, în ședințele de judecată publice, cu respectarea drepturilor procesuale ale persoanelor implicate pe caz, respectându-se principiile prezumției nevinovăției, contradictorialității procesului penal și legalității armelor în proces, stipulate la art. art. 7, 8, 24, 314, 315 Cod de procedură penală, ceea ce nu a fost efectuat.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține ca fiind eronată și soluția instanței de apel prin care „s-a încetat procedura de examinare a cauzei în ordine de apel în privința lui Pruteanu Nicolae” în legătură cu survenirea decesului inculpatului, dat fiind faptul că potrivit art. 407 alin. (3) Cod de procedură penală, temeiul încetării procedurii de examinare în ordine de apel se aplică doar în cazul retragerii apelului, și nu în cazul intervenirii decesului inculpatului.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, deși instanța de apel în partea descriptivă a deciziei corect a constatat că, soluția încetării procesului din motivul decesului persoane va constitui un temei de nereabilitare și va înrăutăți situația inculpatului decedat, dat fiind faptul ca la caz a fost pronunțată o sentință de achitare, ulterior în partea dispozitivă a deciziei dispune contradictoriu și neclar încetarea procedurii de apel în privința lui Pruteanu Nicolae în legătură cu survenirea decesului inculpatului în baza un temei de încetare a procedurii de apel care nu este prevăzut de art. 407 alin. (3) Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că la judecarea cauzei, instanța de apel a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar. Erorile menționate sunt erori de drept procedural și se încadrează în art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs, motiv pentru care decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, *Plîngău Alexandru* și de către inculpatul *Tuceac Igor*.

Se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2022, în cauza penală în privința lui **Tuceac Igor xxxx** și **Pruteanu Nicolae xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 02 februarie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena